

629

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 23 listopada 1938 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59), zmienionym ustawą z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 222) wprowadza się zmiany następujące:

1) po art. 4 dodaje się art. 4a o brzmieniu:

„Art. 4a. Bez względu na datę nabycia gospodarstwa wiejskiego nabywcy przysługują w stosunku do przejętych zobowiązań sprzedawcy uprawnienia, wynikające z przepisów rozporządzenia niniejszego.”;

2) do art. 8 dodaje się ustęp drugi o brzmieniu:

„(2) Jeżeli dług objęty orzeczeniem podlega z mocy samego prawa ulgom w zakresie rozterminowania spłaty i obniżenia odsetek, urząd rozjemczy stwierdzi w orzeczeniu wysokość i terminy płatności poszczególnych rat.”;

3) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„(1) Przepisy art. 43 stosuje się do długów uporządkowanych z mocy samego prawa, jak również do długów uporządkowanych orzeczeniem urzędu rozjemczego lub ugoda. Urząd roz-

jemczy może jednak na wniosek wierzyciela zmniejszyć lub uchylić ulgę przewidzianą przy spłacie przedterminowej, jeżeli zobowiązanie dłużnika zostało obniżone na mocy orzeczenia urzędu rozjemczego lub zawartej ugody.

(2) Rozstrzyganie sporów powstałych w związku z umorzeniem długów na skutek przedterminowej zapłaty, przewidzianej w art. 43, należy do właściwości sądów.”;

4) w art. 45 ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Ulgi w zakresie terminów spłaty i oprocentowania, przewidziane w rozdziale niniejszym, osiągają skutek z mocy samego prawa wobec stron i osób trzecich, nawet bez ujawnienia ich w wykazie hipotecznym. Ulgi te jednak mogą być ujawnione w wykazie hipotecznym na zgodny wniosek wierzyciela i dłużnika lub na wniosek jednego z nich na podstawie orzeczenia urzędu rozjemczego, stwierdzającego, że dług zabezpieczony hipotecznie objęty jest przepisami art. 41 i 42.”;

5) w art. 47:

a) w ust. (1) skreśla się wyrazy „(art. 44)”,

b) ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Urząd rozjemczy może jednak uchylić skutki zalegania z zapłatą, określone w ustępach poprzedzających, oraz ustalić wysokość rat i nowe terminy ich płatności na okres nie dłuższy

od przewidzianego w art. 41 ust. (1), w przypadkach, jeżeli zaległości powstały bez winy dłużnika z powodu siły wyższej, która spowodowała czasową jego niewypłacalność.”;

6) w art. 53 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Urząd rozjemczy może, stosownie do zmienionych warunków ekonomicznych, obniżyć długi powstałe w wyniku czynności prawnych — dokonanych w odniesieniu do gospodarstw wiejskich — mających gospodarczy charakter podziału mienia rodzinnego lub spadkowego, jeżeli wysokość spłat ustalona została w związku z warunkami ekonomicznymi, istniejącymi w okresie od dnia 28 kwietnia 1924 r. do dnia 1 lipca 1932 r., stosując w miarę możliwości zasady art. 54.”;

7) w art. 54:

a) ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) W tym celu urząd rozjemczy ustali, jaka suma została zapłacona dotychczas przez nabywcę, wliczając do niej zarówno wpłaty w gotówiznie jak i długi oraz inne obciążenia przejęte przez nabywcę do zapłaty. Na podstawie powyższego ustalenia oraz umówionej ceny sprzedaży urząd rozjemczy obliczy, za jaką idealną część nieruchomości zapłała już w całości nastąpiła, po czym urząd rozjemczy zarządzi oszacowanie nieruchomości według bieżących cen rynkowych, ustali zgodnie z tym oszacowaniem wartość idealnej części nieruchomości, za którą zapłała jeszcze nie nastąpiła i obniży resztę ceny kupna do wysokości tej wartości. Suma zaległych do dnia wydania orzeczenia odsetek, nie wyłączając odsetek obniżonych w myśl art. 42, ulega obniżeniu w tym samym stosunku, w jakim nastąpiło obniżenie reszty ceny kupna. Przy szacowaniu nieruchomości i obliczaniu reszty ceny kupna bierze się za podstawę obszar, który był przedmiotem czynności prawnej, ustalającej cenę sprzedaży, i nie uwzględnia się zmian, jakie w obszarze nastąpiły, natomiast uwzględnia się zmiany, jakie zaszły w stanie nieruchomości.”;

b) w ust. (4) skreśla się wyrazy: „czy też ich prawnych następców”;

8) w art. 72 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Postanowienie urzędu o zawieszeniu egzekucji nie może dotyczyć egzekucji należności publicznoprawnych, instytucyj kredytu długoterminowego, Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., oraz należności objętych układami konwersyjnymi, zatwierdzonymi przez Komitet Konwersyjny, działający przy Banku Akceptacyjnym.”;

9) w art. 73 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Jeżeli z wnioskiem o otwarcie postępowania układowego wystąpił dłużnik, a urząd rozjemczy stwierdzi, że zachodzą warunki do wszczęcia tego postępowania, i uzna za konieczne umożliwienie dłużnikowi przygotowania tego postępowania, wówczas urząd rozjemczy na wniosek dłużnika może orzec udzielenie dłużnikowi tymczasowego odroczenia wypłat na okres do sześciu miesięcy. Po upływie terminu odro-

czenia wypłat urząd rozjemczy rozstrzyga o otwarciu postępowania układowego.”;

10) w art. 75:

a) ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) W orzeczeniu o otwarciu postępowania układowego urząd rozjemczy wyznaczy dłużnikowi i wierzycielom okres nie dłuższy niż sześciomiesięczny do powzięcia uchwały w sprawie zawarcia układu (art. 84), pod rygorem zarządzenia likwidacji gospodarstwa wiejskiego dłużnika. Rygoru tego nie stosuje się, jeżeli postępowanie dotyczy majątku dzierżawcy lub użytkownika gospodarstwa wiejskiego.”;

b) ust. (5) otrzymuje brzmienie:

„(5) Z chwilą otwarcia postępowania układowego egzekucja przeciwko dłużnikowi nie może być wszczęta, a wszczęta ulega zawieszeniu. Przepis ten stosuje się również do postępowania, przewidzianego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 658). W przypadkach gospodarczo uzasadnionych przewodniczący urzędu rozjemczego na wniosek nadzorcy może postanowić sprzedaż przedmiotów majątkowych dłużnika objętych zajęciem egzekucyjnym. W razie wydania takiego postanowienia postępowanie egzekucyjne ulega umorzeniu.”;

c) dodaje się ust. (6) o brzmieniu:

„(6) Postępowanie podziałowe prowadzone na zasadzie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 3, poz. 22), ulega zawieszeniu na czas trwania postępowania układowego. W przypadku zawarcia układu instytucja finansowa dokona wypłaty wynagrodzenia zgodnie z zatwierdzonym układem przesłanym jej przez przewodniczącego urzędu rozjemczego, sąd zaś na wniosek instytucji finansowej umorzy postępowanie podziałowe.”;

d) dotychczasowy ust. (6) oznacza się jako ust. (7);

11) do art. 76 dodaje się ust. (6) o brzmieniu:

„(6) Postępowanie układowe nie obejmuje:

1) wierzytelności z tytułu dostarczonych na kredyt — w ciągu bieżącego i bezpośrednio poprzedzającego okresu gospodarczego — nawozów sztucznych, nasion, inwentarza lub innych przedmiotów niezbędnych do prowadzenia i utrzymania na należytych poziomie gospodarstwa;

2) wierzytelności zabezpieczonych rejestrowym zastawem rolniczym lub drzewnym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 360) lub ustawy z dnia 14 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 317), wierzytelności Banku Polskiego, zabezpieczone umownym zaspawem ruchomym, — przy czym zastawione przedmioty ulegają wyłączeniu z mająt-

ku objętego postępowaniem układowym a powracają doń dopiero po całkowitym zaspokojeniu zastawników.”;

12) w art. 79 w ust. (4) skreśla się wyrazy: „zaprzeczonych przez dłużnika, wierzytelności spornych lub”;

13) w art. 81 ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Bez zgody wierzycieli nie może nastąpić obniżenie: a) należności publicznoprawnych i należności z tytułu umowy o pracę, które w myśl przepisu art. 800 K. P. C. korzystają z przywileju zaspokojenia przed wierzytelnościami zabezpieczonymi hipotecznie oraz b) należności kapitałowych, pochodzących z przerachowania na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatnoprawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr 30, poz. 213).”;

14) w art. 82 w ust. (1) skreśla się wyrazy: „, nie później jednak, niż w 6 tygodni od ostatniego terminu sprawdzenia wierzytelności”;

15) w art. 90 dodaje się zdanie o brzmieniu: „Jeżeli postępowanie układowe prowadzone było do majątku dzierżawcy lub użytkownika gospodarstwa wiejskiego, urząd rozjemczy w przypadkach, przewidzianych w pkt 1) i 2), orzeknie o umorzeniu postępowania układowego.”;

16) w art. 93:

a) w ust. (1) dodaje się w końcu zdanie: „Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia wydać szczegółowe przepisy, celem umożliwienia przeprowadzenia likwidacji w ramach postępowania egzekucyjnego, z uwzględnieniem różnic wynikających z zasad postępowania likwidacyjnego.”;

b) dodaje się ust. (2) i (3) o brzmieniu:

„(2) Przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego przewodniczący urzędu rozjemczego zleci dotychczasowemu nadzorcy. W przypadku unieważnienia układu na mocy art. 88 przewodniczący zamianuje nadzorcę. Nadzorca popiera egzekucję na prawach wierzyciela, prowadzącego egzekucję.

(3) Koszty postępowania likwidacyjnego obciążają dłużnika.”;

c) dotychczasowe ustępy, oznaczone jako (2), (3) i (4) otrzymują kolejną numerację — (4), (5) i (6);

17) w art. 96 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Z wypłaconej rękojmi będą pokryte w gotówce przede wszystkim koszty postępowania i należności uprzywilejowane z umów o pracę oraz należności, wymienione w art. 76 ust. (5) i (6).”.

Art. 2. (1) Zmiany wprowadzone dekretem niniejszym stosuje się do spraw, które są przedmiotem postępowania w chwili wejścia w życie dekretu niniejszego.

(2) Jeżeli w toku postępowania układowego zapadła, przed dniem wejścia w życie dekretu niniejszego, uchwała wierzycieli w sprawie przyjęcia układu, postępowanie układowe zakończone będzie na zasadzie dotychczasowych przepisów.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów.

Art. 4. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

J. Poniatowski